

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 649. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753868402672/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

som ikke oplevede Martsrevolutionen. Det er *Friedrich von Sallet*, en ung tysk Officer, selvoplært, der med Held stræbte at opnaa en grundig og omfattende Dannelse, en Karakter, i hvis Fasthed der hverken fandtes Brud eller Sprække. Han forener Tidsalderens hele Dybsind med dens vidtgaaende og lidenskabelige Frisind. Da han 1831 fik sin Afsked som Militær, levede han fra da af kun for Literaturen.

Mest bekendt af Sallet er hans *Laien-Evangelium* blevet, en Slags Opbyggelsesbog for Fritænkere, en Digtsamling, i hvilken han gengiver og omfortolker de enkelte Begivenheder i Evangelierne sindbilledligt i Aarhundredets Aand. Han begynder hvert Digt med en Fortælling eller en Lære af Skriften og søger saa at fremstille den evige, blivende Kærne i den, medens han kaster de historiske eller mytiske Skaller bort. Omtrent som i Oehlen-schlägers *Aarets Evangelium* er Fortolkningen lidt haartrukken; i Modsætning til dette Digt er Bogen helt igennem skreven i samme Versemaal, hvad unegteligt afstedkommer en vis Enstonighed. Den minder ved sin Form om et noget ældre Værk, Leopold Schefers *Laien-Brevier*; men der er ikke ringe Forskel paa Schefers bløde Tilfredshed med Verdensaltets guddommelige Indretning og Sallets utaalmodige Drift til Indgreb i Historiens Gang. Bogen kan ogsaa svagt erindre om Rückerts *Bramanernes Visdom*, kun at Sallets var en Visdom, som var fuld af flam-mende Vrede over Løgn og Aandløshed, ingen fredelig Samling af gyldne Leve-regler som Rückerts. Sallet sammenligner i Indledningsdigtet sine For-gængere i østerlandsk Digtning med de Østens Konger, der bød Lystanken Virak, Guld og Myrrha, men saa sank tilbage i deres orientalske Drømmeliv. Nu vil, siger han, Tanken vække Østens og Vestens Folk paany. Heri ligger, at han i sin Iver for i vesterlandsk Aand at tale sine Idealers Sag har været ligegyldig for Farvegivningen, og det Skær, hvorpaa hans Digtværk strander, er da ogsaa dette: en altfor lige-frem udtalt Belæring.

Langt værdifuldere er Samlingen af Sallets Poesier *Gedichte*, i hvilken altså den politiske Afdeling har Forrangen.

Han skildrer den sovende Kæmpe. Paa hans Hoved og Bryst tumler sig dværgagtige Tosser. De sætter sig paa deres Stole i hans aabne Mund og siger hinanden Artigheder; spiser til Middag paa hans Mave; forsikrer, det er hans Pligt at sove; hvis han ikke gør det, vil de straffe ham med Naalestik. De